

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. VII. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

erunt in loco regni, scilicet in celo empyreo: Ergo erunt in inferno, seu in limbo, qui, ut supra annotavimus, nomine inferni in Scriptura & SS. Patribus nuncupatur.

Confirmatur ex concilio Florentino supra citato, afferente animas eorum qui in solo peccato originali, vel mortali actuali decedunt, mox in infernum descendere, pœnis tamen disparibus puniendas: Sed nulla est ratio cur ex eo loco post ultimum magni iudicii diem liberandæ sint, cum post hanc vitam non sit locus misericordiæ, sed iustitiæ; & Eccli. 11. scriptum sit, *Vbi cumque ceciderit lignum, sive ad austrum, sive ad aquilonem, ibi erit;* quem locum Hieronymus in commentario, & alii communiter exponunt de hominibus, qui in eo statu perpetuò erunt, in quo illos mors invenit: Ergo parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, post diem iudicii in limbo manebunt inclusi, & huic tenebroso loco in perpetuum erunt alligati. Unde Anselmus lib. de conceptu Virgin. cap. 2. 2. versus finem ait, *Post diem iudicii nullus erit Angelus aut homo, nisi aut in regno Dei, aut in inferno.*

Secundò Major principalis suaderi potest ex communi doctrina Theologorum, afferentium quod post universale iudicium omnia elementa suum situm naturalem possidebunt, ita ut ignis supra aërem, aër supra aquam, & hæc supra terram sit, terraque aquis omnino cooperta maneat. Cum enim (inquiunt) aqua initio mundi totam ambiret terram, ut natura ejus postulare videbatur, ac deinde jussu Dei in locum unum congregata fuerit, ut superesset locus in terra generationi animantium & plantarum, generatione ista cessante cum motu corporum celestium, ratio ipsa & natura rerum postulat, ut aqua ad locum pristinum revertatur, totamque superficiei terræ coopereat. Ergo infantes post universale iudicium non habitabunt super faciem terræ, ut docent Adversarii (nisi in aquis ad instar piscium natate dicantur, quod ridiculum est) sed in loco subterraneo & tenebroso inclusi manebunt.

Tertiò probatur eadem Major: Ex communi Theologorum sententiâ, iudicium particulare cuiuslibet, & iudicium universale, eandem sententiam continent: Sed animæ parvulorum cum peccato originali decedentium, in particulari iudicio destinantur ad limbum: Ergo post universale iudicium in eodem loco manebunt.

Denique suaderi potest conclusio ex duplici inconvenienti & absurdo, quod sequitur ex Catharini sententiâ: Nam si verum esset quod ipse scribit, parvulos, cum originali peccato decedentes, post diem iudicii non solum carituros omni dolore, tum interno, tum externo, sed etiam fore beatos ac felices; & in quodam veluti terrestri paradiso perpetuò vitam acturos, plenos sapientiæ & virtutibus, suâ sorte optime contentos, Deum toto corde diligentes & laudantes, Angelorum denique consortio & revelationibus sæpe fruantes; si hæc, inquam, vera essent, sequeretur in primis illos parvulos in universali iudicio transituros de non beatis in beatos beatitudine naturali: cum enim ante illud in tenebroso limbi carcere essent inclusi, beatitudine naturali, quæ cum detentione & alligatione ad hunc locum stare nequit, frui non poterant. Sequeretur deinde illos melioris conditionis esse, quia peccaverunt in Adamo, quam si in puris naturalibus decessissent; non enim

A tanta bona debentur hominibus in puris naturalibus in infantia decedentibus: unde parvuli isti præmium & commodum ex peccato originali referrent: At hæc non solum videntur absurda, sed etiam Pelagianorum errori affinia: Ergo &c.

§. VI.

Solvuntur obiectiones.

OBJICES PRIMò: Parvuli ob culpam originalem nullâ tristitiâ afficiuntur, ut §. precedenti ostendimus: Sed si in pœnam illius naturali felicitate privarentur, non possent non tristari de ejus privatione; cum eam ut sibi possibilem cognoscerent: Ergo ob culpam originalem non privantur naturali beatitudine. 210

Respondeo concessa Majori, negando Minorem: nam licet demus quòd parvuli cognoscant naturalem beatitudinem, ut sibi possibilem, non tamen cognoscunt se fuisse ad illam ordinatos; cum ordinatio ad æternam felicitatem naturalem non sit homini ab intrinseco debita, sed ex gratuita Dei voluntate proveniat; nullus autem, si sit reformationis, affligitur ex hoc quod caret aliquâ perfectione sibi indebita, & ad quam ab intrinseco, & ex sua natura non est ordinatus, ut docet D. Thomas loco supra citato. 211

Objicies secundo: Deus in resurrectione, non obstante culpâ originali, concedet infantibus plura dona gratuita, ut immortalitatem, impassibilitatem, & quantitatem seu magnitudinem quam habituri essent, si ad adultam ætatem pervenissent: Ergo non denegabit illis naturalem beatitudinem. 212

Sed nego consequentiam, & paritatem: nam dona illa non sunt cum peccato originali incompossibilia, naturalis autem beatitudo cum illo stare non potest; quia, ut in prima probatione dicebamus, beatitudo naturalis importat conversionem in Deum, ut authorem naturæ, peccatum verò originale à Deo nedum ut authore gratiæ, sed etiam ut conditore naturæ avertit, ut ibidem ostendimus. 213

Objicies tertiò contra secundam probationem nostræ conclusionis: Si parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manerent post diem iudicii perpetuò inclusi in limbo, eisque alligati, pœnam sensus paterentur: Sed hoc dici nequit, ut §. 2. fusè ostendimus: Ergo nec illud. Sequela Majoris probatur: nam ut docuimus in tractatu de Angelis disp. 14. art. 2. pœna sensus, quam dæmones & animæ separata patiuntur, est per alligationem ad ignem: Ergo si parvuli limbo alligati sint, pœnâ sensus torquebuntur. 214

Respondeo primò negando sequelam Majoris. Ad cujus probationem, distinguo Antecedens: pœna sensus, quam dæmones & animæ separata patiuntur, est per alligationem ad ignem, ut activè detinentem spirituales substantias, & occupantem contrariè, concedo Antecedens: solum ut formaliter locantem, nego Antecedens, & Consequentiam. Nam parvulorum animæ, etsi in limbo detineantur ut formaliter locante, non tamen contrariè occupantur ab illo ne Deum videant, nec activè detinentur à tali loco, sed à Deo negante concursum ad excludendum, & ideo non sustinent pœnam sensus, quâ ab igne cruciantur dæmones & animæ adul-

adultorum, consistente non in hoc quod ignis loceat formaliter, sed in eo quod contrarie occupet, & active detineat. Solutio est D. Thomae quaest. 26. de verit. art. 1. ad 11. ubi sic ait: *Dicendum quod in pueris propter defectum gratiae est sola carentia divinae visionis, sine aliquo contrario impediendo active; sed damnati in inferno non solum privantur divina visione propter defectum gratiae, sed impediuntur quasi per contrarium, per hoc quod circa penas corporales occupantur. Ponderanda sunt illa verba, sine aliquo contrario impediendo active, quibus aperte indicatur, parvulorum animas non pati poenam sensus, quam damnati sustinent in inferno, quamvis detineantur in limbo; quia locus iste non detinet active animas parvulorum: ignis autem active detinet & contrarie occupat animas adultorum & daemones. Ignis ergo cruciat, non quia locat (quod illi naturaliter convenit,) sed quia active detinet animas in se locatas, ut divinae iustitiae instrumentum: limbus autem non torquet animas parvulorum, quia solum habet illas locare, non active detinere, nec occupare contrarie.*

Secundo cum eodem S. Doctore ibidem in resp. ad 3. dici potest, quod etsi animae parvulorum in peccato originali decedentium detineantur in limbo, eique alligentur, ex hoc tamen nullam poenam sensus patiuntur; quia non apprehendunt illum locum, & talem detentionem & alligationem, ut sibi disconvenientem, & nocivam, subindeque ex illa non tristantur, nec ei reluctant: contra verò Daemones, & animae adultorum, poenam sensus patiuntur ab igne tartareo cui alligantur, quia cum talem alligationem apprehendant ut nocivam, & ipsorum libertati contrariam & disconvenientem, ex ea valde tristantur & affliguntur, ut eleganter explicat Cajetanus tomo 3. opusc. in oratione de hac materia, habita coram Julio 11. Summo Pontifice.

§. VII.

Corollaria notatu digna.

215 **E**X dictis in hoc articulo habetur in primis, D infantibus cum peccato originali ex hac vita migrantes, nullam poenam positivam puniendos esse, sed tantum poenis privativis, carentia scilicet gloriae, & beatitudinis naturalis, & absque eo quod ex duplici illa privatione dolorem aliquem internum seu tristitiam patiantur.

216 Habes etiam ex dictis, tales parvulos futuros quoad corpora integros, nec aliquam perfectione corpori connaturaliter debita carituros, subindeque eos in generali resurrectione accepturos à Deo quantitatem seu magnitudinem, quam habituri essent, si ad adultam aetatem pervenisent, ut de omnibus etiam damnatis adultis docet D. Thomas in 4. dist. 44. qu. 3. art. 1. quaestione. 1. & probat ex eo quod corporum resurrectio est opus divinae virtutis; Dei autem perfecta sunt opera.

217 Colliges tertio, illos parvulos post resurrectionem fore immortales & incorruptibiles, non quidem ab intrinseco, sed ab extrinseco, ratione divinae providentiae & iustitiae, quae illorum resurrectionem ac reunionem animae cum corpore ordinabit ad hoc ut totum suppositum, quod originalem culpam contraxit, poenam aeternam damni sustineat; ex hoc enim solo sine

A immortalitate donabuntur. Illis etiam competet impassibilitas, non ratione dotis, quae corpora Beatorum fruuntur, nec ex defectu potentiae ad patiendum, ut docet L. Thomas quaest. 5. de malo art. 2. ad 5. sed ex defectu exterioris agentis: nam post resurrectionem nullum corpus aget in alterum ad corruptionem induendam, sed solum erit actio ad puniendum ex ordinatione divinae iustitiae, & quia parvulorum corporibus non debetur poena sensibilis, nullum corpus aget in illa.

Inferes quarto, quod illi parvuli erunt impeccabiles, non ab intrinseco ratione alicujus supernaturalis doni, sed ab extrinseco, nempe ex Dei providentia, subtrahente concursum ad omne materiale peccati, ratione status in termino; in quo ait D. Thomas quaest. 5. de malo art. 3. in corp. non mutatur voluntas à dispositione quam habuit in via, atque adeo cum infantes mortui ante rationis usum, nullam inordinatam dispositionem actualem habuerint, ad suavam Dei providentiam spectat, ut non sinat illos post mortem in affectus inordinatos prorumpere.

Inferes quinto, quod animae illorum parvulorum aliqua objecta naturalia cognoscant per species à Deo in futuris in statu separationis: nam omnium cognitionem animabus illis denegare, improbabile censuit D. Thomas in 2. dist. 33. qu. 2. art. 2. in corp. Dei etiam ut conditoris naturae aliquam cognitionem hebeant; non tamen adeo perfectam, quod ad beatificandum illas beatitudine naturali sufficiat.

Inferes ultimum, quod illi parvuli Deum naturae auctorem diligant dilectione naturali, non quidem amabili, efficaci, & perfecta (haec enim stare nequit cum aversione à Deo conditore naturae, inclusa in peccato originali) sed dilectione quae fertur in Deum prout est essendi naturale principium, ut antea exposuimus.

DISPUTATIO VIII.

De effectibus peccati.

Ad quaestionem 85. & duas sequentes.

POST QUAM Divus Thomas egit per plures quaestiones de causis peccati, tam interioribus, quam exterioribus, quaest. 85. & duabus sequentibus disputat de ejus effectibus, qui sunt diminutio boni naturalis, defectus naturales, macula, & reatus poenae: de quibus in hac disputatione nobis incumbit agendum.

ARTICULUS PRIMUS.

An inclinatio naturalis ad bonum minuetur, vel totaliter corrumpatur per peccatum?

SUPPONO primo, naturae rationali, ex eo quod rationalis est, inditam esse non modo capacitatem, sed etiam inclinationem & propensionem ad bonum honestum, quod est bonum rationi consonum. Ratio est, quia unamquamque naturam consequitur per se inclinatio ad